
РЕЦЕНЗІЇ

В. В. Галуцько

директор Інституту права та суспільних відносин
доктор юридичних наук, професор

РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ СОБОЛЯ ЄВГЕНА ЮРІЙОВИЧА “ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ І ЗАХИСТУ ПРАВ ТА СВОБОД ІНВАЛІДІВ”¹

Однією з основних функцій сучасної України як демократичної держави є правовий, економічний та соціальний захист її громадян на міжнародному й національному рівнях. На її виконання спрямовані зважена державна політика та ефективна діяльність органів державної влади, місцевого самоврядування, а також інших адміністративних та громадських інституцій щодо забезпеченості й дотримання відповідно до чинного законодавства прав, свобод та інтересів найбільш уразливих верств населення, зокрема інвалідів.

Зважаючи на зобов'язання нашої держави перед світовою спільнотою щодо впровадження низки міжнародних стандартів та норм у досліджуваній сфері, потребує подальшого ґрунтовного наукового аналізу діяльність публічної адміністрації з реалізації й захисту прав та свобод інвалідів. Тому подана монографія порушує надзвичайно актуальну тему з погляду науки та практики адміністративного права. Питання, що досліджуються в науковій праці, характеризуються актуальністю та науковою новизною, їх вибір зумовлений прагненням науковця глибоко вивчити й осмислити як позитивний, так і негативний досвід минулого та зробити на цій основі необхідні теоретичні й практичні висновки.

У процесі роботи над монографією автор дослідив широку джерельну базу, яку становили конституції, закони, підзаконні акти України та зарубіжних країн, а також міжнародні договори, ратифіковані Україною з питань захисту прав і свобод людини загалом та інвалідів зокрема.

Змістовна частина монографії містить аналіз теоретико-методологічних засад, зарубіжного досвіду й міжнародно-правової регламентації діяльності публічної адміністрації щодо реалізації та захисту прав і сво-

бод інвалідів. Дослідження має також важливе прикладне значення: у ньому подано самостійно вироблені пропозиції щодо діяльності органів публічної адміністрації в розглядуваній сфері.

Достовірність результатів, отриманих Є. Ю. Собоєм, підтверджено правильним вибором філософських, загальнонаукових і спеціально-наукових методів дослідження.

На позитивну оцінку заслуговує й структура роботи, для якої характерна продумана логічна послідовність викладення основних питань і проблем, пов'язаних із розкриттям теми.

Монографія складається із вступу, п'яти розділів, поділених на шістнадцять підрозділів, висновку та списку використаних джерел.

Значний інтерес у рецензованій монографії становить її перший розділ “Теоретико-методологічні засади діяльності публічної адміністрації щодо реалізації і захисту прав та свобод інвалідів”, у якому досліджено генезис становлення адміністративно-правового регулювання реалізації й захисту прав та свобод інвалідів, здійснено формування основних понять і категорій адміністративно-правової моделі діяльності публічної адміністрації, визначено процедуру застосування адміністративно-правових заходів у процесі реабілітації та адаптації інвалідів.

Уточнено поняття “інвалід”, “особа з обмеженими вадами розвитку”, сформульовано авторське визначення ключових понять та дефініцій “діяльність публічної адміністрації щодо захисту прав та свобод інвалідів”, “діяльність публічної адміністрації щодо реалізації прав та свобод інвалідів”, “суб'єкти публічної адміністрації” тощо.

У другому розділі “Досвід діяльності публічної адміністрації зарубіжних країн щодо реалізації і захисту прав та свобод інвалідів” досліджено правове забезпечення діяльності публічної адміністрації зарубіжних країн щодо реалізації і захисту прав та свобод інвалідів і юридичну відповідальність за порушення визначеного переліку прав та свобод інвалідів.

¹ Соболю Є. Ю. Адміністративно-правове регулювання діяльності публічної адміністрації щодо реалізації і захисту прав та свобод інвалідів : монографія / Є. Ю. Соболю. – Кіровоград : Центральна-Українське вид-во, 2014. – 433 с.

Чільне місце в цьому розділі відведено аналізу антидискримінаційного законодавства, що надало можливість автору розробити слушні пропозиції щодо внесення змін до Закону України "Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні", у якому запропоновано виокремити розділ "Дискримінація за ознакою інвалідності", з визначенням дискримінаційних дій у сфері зайнятості, надання освітніх послуг, доступності транспортних засобів, доступності житла тощо.

У третьому розділі розкрито зміст напрямів реалізації повноважень публічної адміністрації України щодо реалізації та захисту прав і свобод інвалідів. У межах розділу детально досліджено правове регулювання діяльності суб'єктів публічної адміністрації, визначено напрями посилення співпраці громадських організацій інвалідів з публічною адміністрацією, а також проаналізовано відповідальність суб'єктів владних повноважень за порушення прав та свобод інвалідів.

У межах четвертого підрозділу окреслено міжнародно-правову регламентацію та визначено конвенційно-інституційні механізми забезпечення діяльності публічної адміністрації щодо реалізації й захисту прав та свобод інвалідів.

Здобутком монографії є детальний аналіз пріоритетних напрямів удосконалення адміністративно-правового механізму реалізації і захисту прав та свобод інвалідів у період формування громадського суспільства та правової держави в Україні, здійснений у межах п'ятого розділу монографії.

Окрім зазначеного, у монографії розглянуто й інші питання, зокрема напрями вдо-

сконалення державної політики щодо посилення соціального, громадського та судового захисту інвалідів; сформульовано авторські пропозиції теоретичного та прикладного характеру. Все це сприяє подальшому теоретичному пошуку й критичному підходу до дослідження проблем діяльності органів публічної адміністрації України щодо забезпечення прав та свобод інвалідів.

Роботу вирізняє багата наукова лексика, глибокий, вдумливий аналіз різних поглядів, явищ, подій, фактів щодо організаційно-правових засад діяльності органів публічної адміністрації з реалізації та захисту прав і свобод інвалідів.

Монографія максимально наближена до програми навчальної дисципліни "Адміністративне право", "Адміністративна відповідальність", оскільки компактно та в доступній формі подає матеріал із зазначеного курсу, що дає змогу інтенсифікувати процес навчання й засвоєння нових знань.

Загалом позитивно оцінюючи монографічне дослідження, можна висловити деякі побажання. Доцільно було б більш поглиблено проаналізувати законодавство щодо захисту прав і свобод інвалідів в історичному аспекті, однак це зауваження можна розглядати як перспективу подальшого вдосконалення й розвитку положень монографії у майбутньому.

Монографія буде корисною не лише науковцям, а й працівникам органів державної влади в контексті створення дієвого механізму реалізації та захисту прав і свобод інвалідів.

Стаття надійшла до редакції 15.09.2014.